

PALVELUIDEN (työn) OSTAMINEN YKSITYISELTÄ ELINKEINOHARJOITAJALTA: - Huomioitavaa eläkemaksuista ostolaskukäsittelyssä -

Yksityinen elinkeinonharjoittaja: - toiminimi
- yksityishenkilö

1) Yksityinen elinkeinonharjoittaja toimittaa YEL-todistuksen laskuttaessaan työtä → tavallinen ostolaskukäsittely

Yksityinen elinkeinonharjoittaja toimittaa YEL-todistuksen eli todistuksen yrittäjän ottamasta eläkevakuutuksesta ensimmäisen laskutuskerran yhteydessä. Tämän jälkeen laskun liitteenä on toimitettava voimassaoleva todistus kerran vuodessa.

YEL-todistuksen elinkeinonharjoittajat saavat omasta vakuutusyhtiöstään.

Yksityisen elinkeinonharjoittajan on otettava YEL-vakuutus, mikäli yritystoiminta on jatkunut yli 4 kuukautta.

Jos yksityinen elinkeinonharjoittaja on eläkkeellä, todistus eläkkeellä olosta tarvitsee toimittaa kerran.

2) Yksityinen elinkeinonharjoittaja ei toimita YEL-todistusta laskuttaessaan työtä → käsittely työkorvauksena = maksaminen palkanlaskennan kautta

Jos itsenäisellä elinkeinonharjoittajalla ei ole eläkevakuutusta, kunta maksaa laskutetusta työstä/palvelusta eläkemaksun, ja tehty työ ilmoitetaan toimeksiantosuhteena (joskus myös työsuhteena) Kuntien eläkelaitoksen, Kevan, rekisteriin ja lisätään kyseisen toimijan työeläkekertymiin.

Yksityisen elinkeinonharjoittajan yrittäjätoiminnan ollessa vähäistä (v. 2016 työtulon raja on 7 557,18 euroa/vuosi), ei henkilö ole velvollinen ottamaan itselleen YEL-vakuutusta. Tällöin laskutettu työ kuuluu myös kunnallisen eläkelain piiriin.

Eläkevakuutuksen kustannus tulee ottaa huomioon toimeksianto-/työsopimuksen hintaa arvioitaessa.

YEL-todistuksen puuttuminen on syytä ennakoida, sillä tällaisen yksityisen elinkeinonharjoittajan lasku, joka sisältää työn/palvelun veloitusta, käsitellään palkanlaskennassa yleensä toimeksiantosuhteena, ja maksaminen on työkorvauksen maksamista, jolloin tarvitaan mm. verokortti ja henkilötiedot.

Syytä on myös selvittää, voiko verottaja tulkita yksityisellä henkilöllä teetetyn työn työsuhteena. Silloin on kyse palkan maksamisesta, ja kunta maksaa mm. myös sosiaaliturvamaksun.

Esimerkkejä:

- toimeksiantosuhte: työnohjaaja, erityisasiantuntija, konsultti, terapeutti, tutkinnon arvostelija, auraaja, lanaajan suorittamat työt, pianovirittäjä, erotuomari, tukihenkilö
- luennoitsijat voivat olla työ- tai toimeksiantosuhteessa; yksityishenkilön luento on yleensä työsuhte
- vammaispalvelulain mukaiset saatto- ja tulkki- yms. palvelut voivat olla joko työsuhteita tai toimeksiantosuhteita riippuen tehdystä sopimuksesta.

3) YEL-todistusta ei tarvitse pyytää/toimittaa, kun

- yksityinen elinkeinonharjoittaja laskuttaa vain tavarasta
- yksityinen elinkeinonharjoittaja on alle 18-vuotias tai yli 68-vuotias
- työn suorittaja/laskuttaja on yhtiö tai muu yhteisö (oy, oyj, ay, ky, ry, säätiö, osuuskunta, valtio, kunta, seurakunta)

Lisätietoja: Kevan yleiskirje 4/2010 (kohta 3)
Verohallinnon vero-ohje: Palkka ja työkorvaus verotuksessa

